

14. neděle v mezidobí

VSTUPNÍ ANTIFONA Žl 48,10-11

Vzpomínáme, Bože, na tvé milosrdenství ve tvém chrámě. Jako tvé jméno, Bože, tak i tvá chvála sahá až na konec země.

Uvedení do bohoslužby A

Kdo dělá dlouhou pěší cestu, musí se občas zastavit, odložit zavazadla a odpočinout si. Každé naše nedělní shromáždění v kostele má být takovou chvílí odpočinku na klopotné cestě života. Složme tedy všechna svá břemena a vyjděme vstříc Pánu, dejme se jím občerstvit.

Nebo:

Přicházíme do kostela. Vstupujeme do prostoru, který už svým tichem a uspořádáním nás soustřeďuje na to hlavní – na nejsvětější oběť. Shromažďujeme se kolem oltáře, abychom se setkali s Pánem Ježíšem v jeho oběti a s našimi bratřími a sestrami v lásce. Do Božího domu nás doprovází sváteční den. Nyní se máme připravit, ztišit, otevřít své srdce, soustředit svou mysl a dát směr svým myšlenkám. Ve sváteční atmosféře však nelze zapomenout na celý život ve všech jeho projevech. Na mši svatou přece nechodíme, abychom unikli životu. Mše se neúčastníme proto, abychom se na hodinu stali jinými lidmi, než jsme celý týden. Naopak, náš den, náš týden, náš život jsou do značné míry východiskem naší modlitby chvály, díky i proseb. Ponořme se tedy nyní do sváteční atmosféry tohoto prostoru, abychom jí zcela naplnění, proniknutí a obnovení mohli potom učinit svátek z času našeho života.

Uvedení do bohoslužby B

Proč nás Církev každou neděli zve, abychom znovu a znovu naslouchali Božímu slovu? Božímu slovu potřebujeme naslouchat stále, abychom upevňovali svou víru. Vždyť většina lidských potíží, lidských hříchů, není důsledkem toho, že bychom se chtěli za každou cenu stavět proti Bohu, ale z naší malověrnosti. Poprosme proto nejprve za odpuštění.

Uvedení do bohoslužby C

Dnešní Boží slovo nás chce učít, jak máme pomáhat budovat kolem sebe civilizaci lásky a pokoje. Toto křesťanské úsilí o pokojnost nemá nic společného s pohodlnou leností, kdepak, to dá práci. Ale je to dřina, která se vyplatí. Jako jiní bojují, aby vyhrávali války nad sousedy, tak křesťan má usilovat, aby vyhrál sám nad sebou samým, nad svou zlostností a náládovostí. Jsme lidé pokojní? Co kolem sebe šíříme? Žert nebo hněv? Pohodu nebo rozmrzelost? Litujme upřímně všeho, čím jsme pokoj kolem sebe narušovali.

Nebo:

První sdělení, které nám Ježíš předkládá v dnešním úryvku Lukášova evangelia v souvislosti s velkým úkolem a s nedostatkem pracovníků, je výzva k

modlitbě za nové dělníky. Modlitba za povolání, jak jí říkáme, je prvním a nejdůležitějším úkolem společenství Církve. Je aktuální právě v naší době, kdy snad víc než kdy jindy spoléháme na vlastní síly, na prostředky a dobré zázemí, které máme volně k dispozici. Investovali jsme tolik a tolik, a proto očekáváme odpovídající kladný výsledek. Na neustálou modlitbu zapomínáme, protože její plody jsou málo měřitelné. Modlitba za nová povolání však není pouhým prostředkem, skrze nějž můžeme od Boha obdržet zvyšující se počty Kristových následovníků. Neustálá hluboká modlitba spojená s vírou, pokud se jí zcela odevzdáme, otevírá především srdce, aby bylo připraveno k naslouchání Božímu Duchu a jeho vedení.

Říká se Sláva na výsostech Bohu

VSTUPNÍ MODLITBA

Bože, tvůj Syn se ponížil, aby zachránil svět a vysvobodil lidstvo z otroctví hříchu; naplň nás radostí z vykoupení a dej, ať tato naše radost dozraje v radost věčnou. Skrze tvého Syna Ježíše Krista, našeho Pána, neboť on s tebou v jednotě Ducha svatého žije a kraluje po všechny věky věků. - Amen.

Cyklus A:

Uvedení do 1. čtení

Starozákonní prorok Zachariáš viděl Mesiáše docela novozákonně. Prorokova řeč o pokorném králi, který přijíždí na oslátku, nám okamžitě připomene Květnou neděli: Ježíšův vjezd do Jeruzaléma. Právem, protože jde tu skutečně o mesiánské proroctví, které ovšem charakterizuje celý jeho život, jeho vítězství bez použití lidské moci. Nebude to dobyvatel na válečném voze, ale král pokoje.

Nebo:

Proroctví Zachariášovo pochází ze 4. století před Kristem, kdy židovská pospolitost neměla už žádného krále. Předpovězený vladař je ideálem davidovského krále, který se neopírá o lidské prostředky, ale klade svoji důvěru v Boha. Je totiž pokorný ve smyslu podřízení se Bohu, proto je také spravedlivý, tj. pod Boží ochrannou mocí, a zároveň vítězný.

1. ČTENÍ Zach 9,9-10 *Hle, tvůj král k tobě přichází, je pokorný.*

Čtení z knihy proroka Zachariáše.

Toto praví Hospodin:

„Hlasitě zajásej, siónská dcero,
zaplesej, dcero jeruzalémská,
hle, tvůj král k tobě přichází,

je spravedlivý a přináší spásu,
je pokorný a jede na oslu,
na oslátku, osličím mláděti.
Zničí válečné vozy z Efraima,
válečné oře z Jeruzaléma,
zlomen bude bitevní luk.
Národům ohlásí pokoj,
bude vládnout od moře k moři,
od řeky Eufratu až do končin země.“

Slyšeli jsme slovo Boží.

Ži 145,1-2.8-9.10-11.13cd-14 Odp.: srv. 1

Odp.: Budu velebit tvé jméno, můj Bože, králi.

Nebo: Aleluja.

Budu tě oslavovat, můj Bože, králi, - budu velebit tvé jméno po všechny věky. - Každý den tě budu velebit - a chválit tvé jméno po všechny věky.

Odp.

Milosrdný a milostivý je Hospodin, - shovívavý a plný lásky. - Dobrotivý je Hospodin ke všem - a soucit má se všemi svými tvory.

Odp.

Ať tě chválí, Hospodine, všechna tvá díla - a tvoji zbožní ať tě velebí! - Ať vypravují o slávě tvého království, - ať mluví o tvé síle.

Odp.

Věrný je Hospodin ve všech svých slibech - a svatý ve všech svých činech. - Hospodin podpírá všechny, kdo klesají, - a pozvedá všechny sklíčené.

Odp.

Uvedení do 2. čtení

Svatý apoštol Pavel teď bude vysvětlovat příčinu stálých konfliktů v našem životě. Žijeme v napětí mezi tělem a duchem, mezi životem a smrtí. Jen s pomocí Božího Ducha se dokážeme obrátit správným směrem.

Nebo:

Díky Kristově spáse máme v sobě nový životní princip: životodárného Ducha. Tento Duch je dynamickou silou, která nás už teď oživuje, ale také vede k plné účasti na Kristově životě při vzkříšení těla. Dar nového života už nyní přijímaný je zároveň i nárokem vyžadujícím naše stále nové rozhodnutí.

2. ČTENÍ Řím 8,9.11-13 *Jestliže s pomocí Ducha ničíte záludnosti těla, budete žít.*

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Římanům.

Bratři a sestry!

Vy žijete ne podle těla, nýbrž podle Ducha, jestliže skutečně ve vás přebývá Duch Boží. Kdo totiž nemá Kristova Ducha, ten není jeho.

A když sídlí ve vás Duch toho, který z mrtvých vzkřísil Ježíše, pak ten, který z mrtvých vzkřísil Krista Ježíše, probudí k životu i vaše smrtelná těla svým Duchem, který sídlí ve vás.

Nuže, bratři a sestry, nejsme vázáni povinnostmi k tělu, že bychom museli žít, jak chce tělo. Žijete-li totiž tak, jak chce tělo, musíte umřít; jestliže však s pomocí Ducha ničíte záludnosti těla, budete žít.

Slyšeli jsme slovo Boží.

ZPĚV PŘED EVANGELIEM Srov. Mt 11,25-30

Aleluja. Velebím tě, Otče, Pane nebe a země, -
že jsi tajemství Božího království odhalil maličkým. Aleluja.

Uvedení do 3. čtení

Kdo jsou ti maličcí, které Pán Ježíš velebí v evangeliu? Nejsou tu chválení lidé dětinští, ale ti, co vědí, že ještě málo vědí; ti, co jsou dychtiví vědět stále víc a stále se jako děti ptají.

Nebo:

Rozumní a moudří zde nejsou ti, kdo jsou chytrí, ale ti, kdo se uzavírají do svých teologických schémat a nepřijímají Kristovo slovo. Maličcí oproti tomu jsou ti, kdo kapitulují před Boží moudrostí a jeho zjevením, kdo se pokořují před jeho slovem. Takoví poznávají Syna a Otce nejen rozumem, ale osobně, celostně! Ti, kdo jsou unaveni a obtíženi břemeny starozákonních ustanovení, jsou vybízeni, aby na sebe vzali jeho Kristova učení, které netlačí a netíží, na rozdíl od lidských nařízení a nauk.

EVANGELIUM Mt 11,25-30 *Jsem tichý a pokorný srdcem.*

Slova svatého evangelia podle Matouše.

Ježíš se ujal slova a řekl:

„Velebím tě, Otče, Pane nebe a země, že když jsi tyto věci skryl před moudrými a chytrými, odhalil jsi je maličkým; ano, Otče, tak se ti zalíbilo.

Všechno je mi dáno od mého Otce. A nikdo nezná Syna, jenom Otec, ani Otce nezná nikdo, jenom Syn a ten, komu to chce Syn zjevit.

Pojďte ke mně, všichni, kdo se lopotíte a jste obtíženi, a já vás občerstvím. Vezměte na sebe mé jeho a uče se ode mě, neboť jsem tichý a pokorný srdcem, a naleznete pro své duše odpočinek. Vždyť mé jeho netlačí a mé, břemeno netíží.“

Slyšeli jsme slovo Boží.

ŽÍT PODLE DUCHA

Jestliže ve vás přebývá Boží Duch, pak žijete podle Ducha, tak jsme to slyšeli dnes u svatého apoštola Pavla. Jaký Duch přebývá v tobě, bratře, sestro? Víš to a znáš se? O druhých umíme říci, jaké mají dobré a špatné vlastnosti. Sebe sama zná většina lidí pramálo, a proto jedni trpí pocitem méněcennosti, protože nevědí, co je na nich dobrého, a jiní trpí velikášstvím, protože neznají své chyby. Co je na tobě dobrého? To takhle jednou v neděli odpoledne bylo počasí, že bys psa nevyhnal ven a Frantík se svými kamarády seděli ve světnici a nudili se: „Co máme dělat? Kdybychom byli ženské, začali bychom pomlouvat nepřítomné, ale my jsme přece chlapi!“ „Mohli bychom kritizovat jeden druhého, co tu jsme,“ navrhl Jirka mužnější variantu zábavy, ale neuspěl: „Dost se nás nakritizuje maminka s babičkou, to slyšíme pořád,“ mínili chlapi. „Tak víte co? Podívejme se na sebe z druhého konce. Co je na každém z nás dobrého.“ Tenhle nápad se chlapcům zalíbil: „Napíšeme, co vidíme dobrého sami na sobě a pak dáme papír dál.“

Výsledek byl nečekaný. Každý z chlapců si o sobě myslel, že je dobrý, ale když měli konkrétně jmenovat své dobré vlastnosti, žvýkali tužku a rozpačitě funěli. Nakonec se na papíře přece jen něco objevilo. „A teď postrčíme papír sousedovi a napíšeme, co se nám líbí na tom, co máme jeho papír.“ Postupně šly papíry z ruky do ruky a nakonec se vrátily k vlastníkovi. Teď měl každý před sebou zrcadlo: Co dobrého na sobě vidí sám, a co dobrého jeho kamarádi. „Sním všechno, co se uvaří, nejsem mlsný,“ ohodnotil se Frantík. „Jsem s tebou rád, protože jsi klid'as,“ ohodnotil jej Jirka. A tak byli chlapi někdy překvapeni, čeho si na nich cení druzí. „Neskáčeš do řeči, když druhý něco vykládá.“ „Je spolehnutí na tvé slovo. Co slíbíš, to uděláš.“ „Rád poslouchám, když sníš o tom, co bys chtěl v životě dělat.“ „Když něco začneš, doděláš to do konce, a poctivě a důkladně.“ „Žasnu, jak to umíš s malým bráškou, nikdy se nehádáte.“ „Umíš napjaté situace zahrát žertem do autu, to bych chtěl umět taky.“

Bylo to tenkrát hezké odpoledne. Chlapci se rozcházeli dospělejší o povyroslé sebevědomí a v dobré náladě. A tohle obojí, zdravé sebevědomí a dobrou náladu, to si musí člověk v sobě pěstovat a vytvářet. Samo to nenaroste. Samo sebou naroste jen to, po čem nic není. Nech záhon a vyrostete ti tam leda plevel. Nestarej se o svou povahu a vyrostete z tebe mrzout. Veselá mysl, to je totiž ctnost. A dá to dřinu, než si ji vypěstujeme. Ale stojí to pak za to. My, křesťané, to máme snazší. Život pohana, ten je svou podstatou beznadějný. Tomu nezbyvá, než se probíjet bídou světa hlučnou zábavou. My však máme důvod k optimismu a příčinu k pravé veselosti. Nás si vede Boží Duch, jen když jej necháme v nás přebývat a působit. Je to pak snadné. Maličcí to dokážou, říká Pán Ježíš v dnešním evangeliu. Křesťan, který věří, že konec jeho života bude

dobrý, ten nemusí brát životní prohry tak smrtelně vážně. Ten se umí kriticky dívat i na své povahové nedostatky a nezhroutí se, bojuje s nimi.

A tak si zmužile položme i druhou otázku dnešní úvahy: V čem se potřebuji napravit? A zase tu platí: My, křesťané, to máme snazší než pohané. Nás vede Církev, abychom si nastavili zrcadlo každý večer při večerní modlitbě: „Nebeský Otče, jak jsi byl dnes se mnou spokojen? Co se mi dnes podařilo, co bylo hezké? Co jsem nezvládl, co jsem udělal špatného? Jak na to musím jít příště, jak zítra?“ My, křesťané, při každé nedělní bohoslužbě pokorně vyznáváme, co jsme za uplynulý týden udělali špatného, že jsme zhřešili, a prosíme za odpuštění. A s velkými maléry, se svými hříchy, ale i pro celkovou životní správnou orientaci, jdeme si do zpovědnice. Pravda, není to příjemné doznat, že jsme něco nezvládli, že jsme v něčem zklamali. Ale je to znamenitý nástup k novému začátku a k nápravě. Jak je to u tebe se svatou zpovědí? Chodíš rád? Někdy byste asi odpověděli: „Týden předtím už mám strach!“ A jiný řekne: „Zpovídám se každý měsíc a moc mi to pomáhá!“

Proč je to tak různé? Někdo se totiž při dospívání nenaučil zpovídat se jako dospělý člověk. Zůstal při odříkávání hříšků, jak se jim naučil nazpaměť před první svatou zpovědí. Tohle je mu teď už trapné a dospěle se zpovídat, to se zapomněl naučit. Užitečná zpověď, to chce trochu přípravy předem. A chce to citlivé svědomí. Jak se připravit, to najdeš v kancionálu, jsou k tomu i různé brožurky. Ale hlavním informátorem, v čem se potřebuješ napravit, je tvé svědomí. To ti připomene, kde stojíš na křižovatce mezi dobrem a zlem. Tvé svědomí je důležitý kompas na cestě životem. Bez něho nedojdeš dobrého cíle. Vždyť žijeme stále v hotové džungli informací. Televize, rozhlas, noviny, film, reklama, to vše ti vnucuje mínění davu, to znamená: nutí tě dělat bezmyšlenkovitě to, co dělají druzí, bez ptaní, zda je to dobré nebo špatné. Takový stádový člověk říká: „Tak to dělají přece všichni,“ a dokazuje tím, jak je nesamostatný. Říká: „Co by tomu řekli lidé, kdybych jednal jinak?“ a ukazuje tím, jak je zbabělý. Říká: „Já už jsem takový, že dělám to, co dělají druzí,“ a ukazuje tím, jaký je slaboch. Říká: „Mně je to všechno jedno,“ a ukazuje tím, jak je povrchní.

Bez kompasu svědomí, bez Božího hlasu v duši, bez Božího Ducha, který v nás přebývá, jak to řekl svatý Pavel, bychom se v džungli dnešního světa nevyznali. Děti, vy jste na tom ještě dobře. Vás vychovávají zatím rodiče. My dospělí už jsme na tom hůř: musíme se vychovávat sami. Ale i vy se učte už teď, dokud jste mladí, vidět své chyby, znát je a bojovat s nimi. Abyste rozeznali své dobré vlohy a vlastnosti, které máte a sebevýchovou je dále rozvíjeli. Abychom nemuseli žít, jak chce tělo, abychom nezůstali stádovými tvory, ale stali se lidskými osobnostmi, člověkem k Božímu obrazu, příbytkem Ducha svatého. O čem tedy budeme v tomto týdnu uvažovat? Jaké jsou mé povahové nedostatky? V čem se potřebuji napravit? Jaké je mé večerní zpytování svědomí? Jak se umím zpovídat a kdy půjdu zase ke svaté zpovědi? Jak dbám na své svědomí? Jak se snažím rozvíjet své dobré vlastnosti, svou křesťanskou osobnost?

JAK SI POMÁHAT

„Pojďte ke mně, kdo máte starosti, kdo jste přetížení!“ Tak by se mohlo zdát, že dnes Pán Ježíš myslí jen na dospělé a staré, a vás, děti a mladých si nevšímá, přece se říká: bezstarostné mládí. A každý vás, děti a mládež, stále jen napomíná, abyste si toho vážili, dokud jste mladí, že se tak už nikdy v životě mít nebudete. Kdekdo vám říká, že by se chtěl ještě jednou stát bezstarostným děckem. Máte tedy vy, mladí, také nějaké starosti, nějaké ty trampoty? Myslí Pán Ježíš dnes také na vás? Nebo se to jen tak zdá dospělým z jejich povýšeného pohledu, že si pořád žijete jako v bavlnce? A tu si možná někdo z vás vzpomene, dejme mu třeba jméno Jirka, jakou hrůzu si prožil, když se z jara plížil domů s hlavou ustaranou a kabelou přetěžkou jako olovo: Byla tam písemka z matiky a na ní čtyřka a ještě s mínusem. Jirka už viděl dopředu, co bude doma. Maminka se rozpláče, tatínek se rozzlobí: „Ty lajdáku, po kom seš? Ale já ti ukážu! Žádný fotbal, žádné lítání venku, žádné hlouposti, budeš doma a nehneš se od učení...“ Potom že prý mladý člověk nemá žádné starosti!

A jiná, pojmenujme ji třeba Jarka, si vzpomene, jak si doma nedávno bezstarostně hrála a najednou křáp – odnesla to mamince parádní váza. Hned po koberci tekla louže a v ní střepy jako kapři. A jak se maminka najednou změnila zlostí k nepoznání, jak na ni křičela: „Co ty jsi za zlé děcko! Ty mne snad usoužíš!“ A Jarka stála zoufalá, vždyť ona tu vázu rozbít nechtěla! A ještě je tu třeba Toník. Také má co vzpomínat, jak letos začaly u nich doma prázdniny. Tolik se na ně těšil a hned první den se vše pokazilo. Ta protivná malá sestra musela běžet s velkým pláčem mamince žalovat, že ji Toník zlobí a maminka se hned rozčílila: „Proč ty nemůžeš být tak hodný jako tvá sestřička? Jdi pryč, nechci tě ani vidět.“ A tak se to zas jednou ukázalo: maminka má ráda jen ji, jeho ne.

Potom že prý mladí nemají žádné trápení. A kdoví, zda tu mezi námi nesedí i někdo jako Alena. Ta je pořád sama. Maminka a táta stále cosi dělají. Ani kamarádku žádnou nemá. A tolik po tom toužila, aby měla kamarádku. A tak jednou sebrala mamince desetikorunu. Na žvýkačky, aby si získala ve škole kamarádku. Ale pak ji přece jen vrátila a přiznala se mamince. A maminka se rozlítla: „Tak my máme zloděje v domě, to jsme si s tatínkem od tebe nezasloužili! Nemám tě ráda.“ A Alena byla zas sama a dál sama. Potom prý mladí nemají těžký život. I pro mladé tedy platí pozvání Pána Ježíše, pro nás všechny platí: „Pojďte ke mně všichni, kdo máte starosti, mé břemeno netíží!“

Co to vlastně chce Pán Ježíš říci tím, že jeho břemeno netíží? Povězme si, jak je to mezi lidmi, kde se žije podle návodu Pána Ježíše. Kdyby Jirkovi rodiče jednali jako křesťané, když se dovleče domů celý ztrápený nad nepodařenou písemkou, tak by maminka řekla: „Tobě je teď z toho nanic, vid'š? Ale víš, chlapče, ono se člověku všechno v životě nepodaří. Žádný není jen samé úspěchy. Nevzdej se, já ti věřím, že to příště napíšeš lépe.“ A tatínek by si místo

hubování sedl na tu písemku a probral s Jirkou, kde a v čem to popletl, čemu nerozumí a Jirka by šel spát přece jen šťastný: Já mám tátu, který všemu rozumí a chci být také tak ohromný chlap jako on.

A maminka té Jarušky, co rozbila vázu, ta by se asi i jako křesťanka nad střepy zarmoutila, to ano. Ale také by to Jarušce vysvětlila: „Víš, tuhle vázu mi dal tatínek po naší svatbě, proto jsem ji měla tak ráda. Ale já vím, že jsi ji nerozbila schválně. To se stane. Já jsem tuhle také rozbila talíř při mytí nádobí. Večer spolu řekneme tatínkovi, aby mi dal k svátku vázu jinou. A ty už si dáš pozor, aby zůstala celá, vid’!“

A Toníkova křesťanská maminka by už dávno poznala, že Toník žárí na sestřičku, a proto ji dráždí a popichuje. A také by věděla, že k hádkám je třeba dvou. Žalobnici by řekla, že žalobníčkovat je ošklivé. Jirku by pozvala, aby jí v něčem pomohl, protože k téhle práci potřebuje silného chlapa, a Jirka by zazářil, že o něj maminka stojí. Jak by se vedlo osamělé Aleně, to byste už uměli rozluštit sami. Maminka by napřed vyzvěděla, nač ty peníze Alena vzala a co s nimi chtěla udělat. A pak by Aleně pomohla najít kamarádku, pohovořila by si o tom i s paní učitelkou ve škole a pro Alenu by měla víc času než dosud.

Tak co na to říkáte mládeži i vy, rodičové? Že to zní jako hezká pohádka? Žádná pohádka, takhle to mezi námi křesťany má být, tak to chce Pán Ježíš. Proto si dnes zapíšeme dobře do své paměti: Pán Ježíš chce, abychom si navzájem s láskou pomáhali, protože pomáhat si je lepší, než stále jen napomínat, kárat a hubovat. A jak má vypadat mládež, která chce žít podle Pána Ježíše, teď o prázdninách, to si vy mladí už promyslete a projednejte s Pánem Ježíšem sami. A taky s maminkou a tátou při nějaké pěkné černé hodině: Jak si budeme navzájem s láskou pomáhat.

KRISTŮV POKOJ VE SVĚTĚ A V RODINÁCH

Když kdysi papež Pavel VI. navštívil Austrálii a chystal se na sportovním stadiónu ke slavnostní bohoslužbě, došlo ke komické demonstraci. Jakýsi australský lékař vyjel na stadión na oslu a vážně jej objížděl. Všichni pochopili, co tím chtěl papeži říci: Když jsi Ježíšův zástupce, pak bys neměl cestovat v luxusní vládní limuzíně. Neměl bys napodobovat mocné politiky tohoto světa, ale jednat v duchu chudé Církve chudého Ježíše. Na této výtce je asi kus pravdy. Je známa záliba některých církevních hodnostářů v honosném vystupování a barokní nádhěra některých kostelů málo mluví o chudém a prostém zakladateli křesťanství. Křesťanům se vytýká i mnoho jiného. Např. že naše hlásání o lásce a míru nikam nevedlo, že naše dějiny jsou plné válek, panovačnosti a despotismu. Mohli bychom se bránit, že křesťané jsou jen lidé, a proto se na nich odráží lidská slabost a špatnost; ale přesto platí, že Ježíš blahoslaví jen lidi tiché, skromné a pokojné. Blahoslaví jen takové, kteří se neopírají o diplomacii a teror, ale chtějí změnit svět k lepšímu nenásilnými cestami, mocí své lásky.

Je to u Ježíše a u těch, kteří jej berou vážně, slabost nebo velikost a síla, tahle důvěra, že konflikty lze řešit jinak než pěstmi, kulometry a bombami? Albert Einstein kdysi řekl, že udržení mír na světě je obtížnější výkon, než všechny fantastické objevy vědy a techniky moderní doby. Že fyzika je lehčí povolání než politika. A měl pravdu. Mír má svůj původ v člověku. Těm, kdo naříkají na špatné časy, platí i dnes výrok svatého Augustina: „Časy, to jsme my!“ A nyní jsme u toho, jaký smysl má ve světě křesťanství. Má učit lidi, že to nejdůležitější není předstihnout druhého, ale prospět mu. Že to nejdůležitější v lidském životě je mít rád a šířit pokoj.

„Vy jste světlo světa, vy jste sůl země,“ tak zobrazoval Pán Ježíš náš úkol ve světě: Svítit svým příkladem, bránit hnilobě rozkladu a bránit proti smrti. Původ nepokojů je ve zvrácenosti lidské mysli. V každém z nás se krčí malý zbojník a číhá na příležitost k páchání zla. Jen bláhoví si myslí, že vše je v pořádku, když budeme všichni stále a hezky hlasitě volat: „Jsme pro mír, my nechceme válku!“ Jenže takhle to křičeli neustále i ti, kteří byli pak původci válek celosvětových. Pravá práce pro mír ve světě spočívá v úsilí o pokoj v sobě a kolem sebe. Denně se musíme hlídat od rána do večera, abychom si nelibovali v pomstychtivých myšlenkách, v pěstování nepřátelského smýšlení o druhých. Denně se musíme hlídat, abychom nereagovali zlostně, podrážděně, násilně nebo hrubě na pracovišti, doma v rodině, na hřišti. Kolik násilnictví, kolik propagandy násilí, zní někdy jen na sportovních stadiónech!

Denně se musíme hlídat před vlastní nadřazeností, před neústupností, před pocitem, že všechno víme lépe. Zde je zdroj násilí a válek. Pokojná mysl, s tou se nikdo nerodí, to není vrozená vlastnost. Rodí se šelma a ta se musí u každého novorozence začít krotit výchovou, polidš'ovat. Jako se lidé v určité době svého vývoje začali učit číst a psát, tak je nyní čas, aby lidé zařadili do svého učebního programu výchovu k pokoji, aby se stali konečně opravdu lidmi. Říkám: opravdu lidmi. Neodběhl jsem od svého tématu? Vždyť máme mluvit o tom, jak se stát křesťany! Jenže ono se to kryje: Správný člověk je i správným křesťanem, i kdyby o tom třeba ani nevěděl. Pravé lidství je totožné s pravým křesťanstvím. Boj je tu jeden: Proti zvířeti v člověku, proti šelmě násilné a vraždy milovné. Jak to viděl dávný prorok? „Tvůj král k tobě přichází pokojný. Zničí válečné vozy, zlomí bitevní luk, národům bude hlásat pokoj.“ Pokoj má vládnout od moře k moři až do končin země. Skrze nás, naši generaci, mne, tebe, chce přijít pokojný Ježíš a upokojit svět.

VIDĚT V KAŽDÉM ČLOVĚKU JEŽÍŠE

„Neboj se, zkus to! Když to dokázali jiní, i ty dokážeš přemoci svou zlobivost a netrpělivost tím, že se snažíš vidět v každém člověku Ježíše. Jen to zkus také.“ Tak přesvědčovali věřící přátelé mladého vojenského lékaře, který byl obávaný pro svou prudkou povahu. A tak ten lékař při ranní modlitbě prosil: „Pane, dej mi dnes svého Ducha! Dej, ať vidím v pacientovi nemocného tebe.

Dej, ať dokážu s lidmi jednat, jak bys jednal ty, kdybys byl na mém místě.“ A lehké to nebylo. Přes všechna předsevzetí jednat s pacienty srdečně a laskavě, stále znovu mu hlas přeskakoval do zlostného a křiklavého tónu, stále znovu musel zatínat zuby při návalech netrpělivosti nad nešikovností sanitářů. Ale ten div se stal: propasti mezi lékařem, personálem a pacienty ten den zmizely. Kde dřív zlostnost provokovala zlomyslnost, tam laskavost začala probouzet ochotu, první krůček k lásce. Toto je drobná epizoda ze života jednoho člověka: Radikální rozhodnutí začít jinak přineslo radikální změnu. Člověk, který byl příčinou rozdělení, zklidnil lidi.

Svatí Cyril a Metoděj mohli při své misijní cestě na Moravu také přinést rozdělení. Přicházeli z východu do sféry západu. Měli velkou převahu své vzdělanosti, měli zázemí mocné byzantské říše. Ale oni se projeví jako nesmírně citliví tvůrci jednoty. Chtěli jednat, jak by jednal Pán Ježíš. Hájili to, co považovali za správné, např. bohoslužbu v řeči lidu, ale k bohoslužebným obřadům používali i liturgii římskou. Z úcty k Petrovu nástupci a z ohledu na dřívější latinskou misii na Moravě používali občas i latinskou liturgickou řeč. Metoděj za svého působení na Moravě několikrát podnikl namáhavou cestu do Říma. Nejprve se svým bratrem Konstantinem, naposledy sám, aby udržel a zachoval jednotu s římským biskupem, Petrovým nástupcem. V této snaze o svornost a jednotu je odkaz svatých Cyrila a Metoděje i příkladem pro nás, dnešní křesťany. Kolik nejednoty nahlodává náš život! Ani sami se sebou nejsme sjednocení. Stále nás táhne různými směry napětí mezi tělem a duchem.

Se svými nejbližšími, se svými domácími, nedovedeme žít v jednotě. Stále nás znovu a znovu rozdělují propukající hněvy a mrzutosti. Se svými spolupracovníky nedovedeme žít v jednotě. Jsme nejednotní jako křesťané, jsme nejednotní jako občané. A při tom máme už jednotící těžiště po tisíciletí k dispozici. Je to Ježíš, který říká: „Pojďte ke mně všichni.“ Proč tedy nejít jednou už radikálně k Ježíši? Proč to nezačít jako ten vojenský lékař: Snažit se jednat, jak by v mé situaci jednal Pán Ježíš. Snažit se vidět v bližním Krista. V hodném člověku Kristovu lásku, ve zlém a charakterově pokřiveném člověku Krista bolavého a bičovaného. Chce to rozhodnutí radikálním a správným směrem. Mladí lidé se někdy pokoušejí radikálně protestovat proti dnešní násilnické a materialistické společnosti: Chlapci i děvčata si holí hlavu dohola a jen vprostřed temene nechávají pás vlasů, šatí se do křiklavých cárů a tak chodí po ulicích. Jenže nakonec propadají pocitu marnosti a často skončí v drogách.

My křesťané víme, jak na to správně jít. Máme vzor v Pánu Ježíši. Chce to žít, jako žil Ježíš, jednat, mluvit, usmívat se jako Ježíš. Chce to ale rozhodnost a vytrvalost. Kdekdo chce panovat, kdekdo chce poroučet, kdekdo se štve dopředu. Je tedy třeba, abychom my, křesťané, začali jednat obráceně: Nechtít druhé předstihovat, ale pomáhat jim. Nechtít panovačně poroučet, ale vlídně sloužit. Neučit lidi nenávidět, ale učit je unést, že druzí jsou jinačí. Je třeba, abychom začali kolem sebe šířit atmosféru Ježíšovy přítomnosti, který jediný může dát lidský rod dohromady. To je veliká výzva křesťanství v duchu

Metodějově a v duchu Kristově: Buduj svou kariéru, ale jinak než lidští štvanci a vlčí ctižádostivci: Buduj svou kariéru ne směrem nahoru, ale směrem do hloubky. Chtěj tu být ne nad druhými, ale pro druhé. To je šance lidstva, aby se navzájem nezničilo. To je úkol křesťanství v dnešním světě.

Říká se vyznání víry.

Přímluvy

Dnes jsme slyšeli, že nás Pán zve k sobě, všechny bez rozdílu, abychom u něho hledali občerstvení. Prosme ho společně:

Dej, aby stále noví mladí křesťané odpovídali na tvé volání ke kněžskému a řeholnímu životu.

At' se tvá Církev stane pro svět konečně znamením jednoty.

Pomoz nám budovat mosty vzájemné důvěry a lásky.

Dej nám veselé srdce, které se netřese a nebojí.

At' umíme vnášet pokoj a veselí všude, kam přicházíme.

Národům, které jsou politickými zloduchy rozeštváváni k válkám, vlej nechuť k násilí a ke krutosti.

At' je v našich rodinách o prázdninách pěkně, veselo a útulně, opravdu doma.

At' naši zemřelí spočinou navěky v Božím pokoji.

Dej nám, Bože, at' jsme ochotni pomáhat si navzájem nést svá břemena ve službě Ježíše Krista, našeho Pána. - Amen.

Nebo:

Náš Pán je spravedlivý, přináší spásu a ohlašuje pokoj. S vírou v něho se modleme za celý svět a volejme:

Za naši Církev a za celé křesťanstvo, abychom navzdory všemu, co nás dělí, hlásali pravdu jediného evangelia.

Za pokoření těch, kdo své zájmy ve světě prosazují silou, a za všechny oběti jejich násilí.

Za ty, kdo jsou na cestách, at' dosáhnou svého cíle a bezpečně se vrátí domů.

Za lidi žijící v krizových oblastech bez materiálního zázemí a také za lidi duchovně chudé.

Za každou zarmoucenou a stísněnou lidskou duši, která potřebuje Boží slitování a pomoc.

Za všechny, kdo potřebují zvláštní péči a pochopení, trpělivost a snášenlivost.

Za manžele, jejichž láska zeslábla a vzájemné porozumění se změnilo v odmítnutí, a prosme i za jejich děti.

Za sestry a bratry z našeho společenství, kteří trpí, aniž to tušíme.

Za naše příbuzné a přátele, za ty, s kterými pracujeme, a za všechny obyvatele našeho města (naší obce).

Za sebe navzájem, abychom neztratili víru, která nám byla dána.

Neboť ty, Pane, podpíráš všechny, kdo klesají, a pozvedáš všechny sklíčené. Tobě patří naše chvála a velebení nyní i vždycky i na věky věků. - Amen.

Cyklus B:

Uvedení do 1. čtení

„Synu člověka, posílám tě k odpadlým Izraelským synům.“ Bůh svěřuje Ezechieli poslání jít k odpadlým Izraelitům s jedním cílem: mají poznat, že mezi nimi je prorok, tj. že Bůh je neopustil. Hospodin je totiž Bůh věrný, a proto přichází a oslovuje vždy znovu. To je příkaz i všem kněžím. Ale je to příkaz i každému z nás, křesťanů: I nás Bůh posílá k odpadlým a k pohanům.

1. ČTENÍ Ez 2,2-5 *Je to vskutku vzpurné plemeno - musí poznat, že byl mezi nimi prorok.*

Čtení z knihy proroka Ezechiela.

Vešla do mě síla a postavila mě na nohy. Slyšel jsem, jak Bůh mluví ke mně a praví:

„Synu člověka! Já tě posílám k synům Izraele, k odpadlému národu, který ode mě odstoupil; oni i jejich otcové byli mi nevěrní až do dneška. Jsou to lidé drzé tváře a zatvrzelého srdce, k nimž tě posílám. Řekneš jim: Tak praví Pán, Hospodin! A oni - ať už poslechnou, nebo ne - je to vskutku vzpurné plemeno - musí poznat, že byl mezi nimi prorok.“

Slyšeli jsme slovo Boží.

Žl 123,1-2a.2bcd.3-4 **Odp.: 2cd**

Odp.: Naše oči hledí na Hospodina, - dokud se nad námi nesmiluje.

Zvedám své oči k tobě, - který trůníš na nebi. - Hle, jako oči služebníků hledí - na ruce svých pánů.

Odp.

Jako oči služebnice hledí - na ruce své paní, - tak hledí naše oči na Hospodina, našeho Boha, - dokud se nad námi nesmiluje.

Odp.

Smiluj se nad námi, Hospodine, smiluj se nad námi, - neboť jsme přesyceni pohanou. - Přesycena je naše duše - výsměchem boháčů, pohanou pyšných.

Odp.

Uvedení do 2. čtení

Velikán, svatý apoštol Pavel, se nám v dnešním čtení ukazuje ze své lidské stránky. Jako my si stěžujeme na tělesné neduhy, tak se i Pavel v dopise svým přátelům svěřuje se svými potížemi. Jenže poslouchejme: Umíme nést všechny ty těžkosti při apoštolátu, své nemoci a slabosti tak jako on? A protože Pavel bude i v extrémních situacích vítězem pokud se spolehne na Boží příklon, zřetelněji bude vidět i Boží moc.

2. ČTENÍ 2 Kor 12,7-10 *Velmi rád se budu chlubit spíše svými slabostmi, aby na mně spočinula Kristova moc.*

Čtení z druhého listu svatého apoštola Pavla Korint'anům.

Bratři a sestry!

Abych se pro vznešenost zjevení nepyšnil, byl mi dán do těla osten, posel to satanův, aby mě bil do tváře. To proto, aby se mě nezmocňovala pýcha. Kvůli tomu jsem třikrát prosil Pána, aby mě toho zbavil. Ale on mi řekl: „Stačí ti moje milost, protože síla se tím zřejměji projeví ve slabosti.“

Velmi rád se tedy budu chlubit spíše svými slabostmi, aby na mně spočinula Kristova moc. Proto s radostí přijímám slabosti, příkoří, nouzi, pronásledování a úzkosti a snáším to pro Krista. Neboť když jsem slabý, právě tehdy jsem silný.

Slyšeli jsme slovo Boží.

ZPĚV PŘED EVANGELIEM Lk 4,18

Aleluja. Duch Páně je nade mnou: -

poslal mě, abych přinesl chudým radostnou zvěst. Aleluja.

Uvedení do 3. čtení

Vyprávění dnešního evangelia završuje druhou část Markova evangelia a ukazuje výsledek Ježíšovy misie. Reakce lidí však nepřekračuje pouhý údiv. Jakmile jde do tuhého a je třeba se rozhodnout pro evangelium, přichází odmítnutí, protože ti Galilejci se dívají na Krista příliš lidsky, škatulkují ho jako každého jiného člověka: známe jeho příbuzné, víme o jeho práci. Nejsou ochotni

vidět v něm něco víc než tesařova syna. Tento text je obrazem malověrnosti a závistivosti Ježíšových krajanů v Nazaretu. Nebo je to obraz i naší generace?

EVANGELIUM Mk 6,1-6 *Nikde prorok neznamena tak málo jako ve své vlasti.*

Slova svatého evangelia podle Marka.

Ježíš šel do svého domova. Učedníci ho doprovázeli. Příští sobotu začal učit v synagoze.

Mnoho lidí ho poslouchalo a říkali celí užaslí: „Kde se to u něho vzalo? Jaká moudrost mu byla dána! A takové zázraky se dějí jeho rukama! Copak to není ten tesař, syn Mariin a příbuzný Jakubův, Josefův, Judův a Šimonův? A nežijí jeho příbuzné tady mezi námi?“ A pohoršovali se nad ním.

Ježíš jim řekl: „Nikde prorok neznamena tak málo jako ve své vlasti, u svých příbuzných a ve své rodině.“ A nemohl tam udělat žádný zázrak; jenom na několik málo nemocných lidí vložil ruce a uzdravil je. A divil se jejich nevěře.

Obcházel pak okolní vesnice a učil.

Slyšeli jsme slovo Boží.

NAŠE PŘEDSUDKY

„Nikde prorok neznamena tak málo jako ve své rodině.“ Byla to asi všelidská zkušenost už tenkrát, když ji Pán Ježíš vyslovoval a přes dálku tisíciletí to platí i dnes, i mezi námi: Tatínek je vážený člověk všude krom u svých dospívajících dětí a u vlastní manželky. Za dospívajícím mládencem se už ohlížejí děvčata, ale doma je pořád malý Jiříček. Zle je, když tatínek se pro nedostatek povinné úcty mrzí. Zle je, když se mládenec pro toho Jiříčka rozčiluje. Proč se tak zle vedlo Ježíšovi, když přišel domů? Proč domácí tak málo uznávají své nejbližší? Protože jsme zvyklí udělat si o lidech svou představu, své mínění a nic víc pak už od nich ani nečekáme, nic víc na nich nevidíme. Často se setkáváme s mnoha neznámými tvářemi. Když jsem v mládí čekal na autobus nebo na vlak, bavit jsem se v duchu tím, že jsem hádal, kdo je za kterou tou tvář. „Ty vypadáš na úředníka, ty jsi asi učitelka, ty jsi žena v domácnosti a ty, co máš tolik řečí, ty jsi nejspíš politička.“ A přechasto se ukázalo, že mé úsudky byly špatné, že to byly pouhé předsudky.

A byl to krásný zážitek, objevovat, kolik moudrosti se skrývá v nenápadné osobě, kolik hloupé prázdnoty skrývala hezká tvářička. Ano, ve všední podobě objevujeme nejednou mimořádné hodnoty, v lidech obyčejných vlastnosti neobyčejné, když nejsme příliš brzo hotovi se svým úsudkem. Ježíšovi krajané v Nazaretě však byli se svým úsudkem hotovi hned: toho znám, žil tu jako malý

kluk, pracoval zde jako tesař, známe celou jeho rodinu, co bychom od takového mohli čekat. To kdyby se zjevil sám Bůh, kdybychom se setkali s Mesiášem, to by byla nějak slavná, velkolepá událost, to by bylo něco super! Copak takhle nesmýšlíme i my, dnešní křesťané? Stále se pídíme po mimořádných událostech, zázracích, zjeveních, po něčem super. Autokary nabité poutníky dychtícími setkat se s Bohem, dnes tam a zítra onde, křížují Evropu. Pochopíme jednou, že setkání s Bohem, uslyšení hlasu Božího Ducha, neodvisí od určitého místa na zeměkouli, ale že to závisí na mně, na tobě, na posluchači, na naší důvěře, víře, lásce, ochotě, se kterou nasloucháme evangeliu?

„Nemohl tam udělat žádný zázrak a divil se jejich nevěře.“ Kdo z nás tuhle větu evangelia dnes opravdu uslyší a domyslí, přestane hledat velké divy Boží péče o člověka kdesi po světě. A pochopí, že i Bůh je bezmocný tam, kde se člověk uzavírá do nedůvěry, zahořklosti a pochybovačnosti. Nejen u svých krajanů v Nazaretě to měl Ježíš těžké. Má to těžké i s námi, dnes si to máme nad slovy jeho evangelia uvědomit. Bůh nám přichází vstříc i dnes, nenápadně a prostě. I dnes nám přichází vstříc v prostém člověku. Co jsme se načekali, až budeme mít vládu, kterou si sami zvolíme, až budeme mít biskupy svobodně jmenované, nevnucované tajnou policií. Teď je máme a co je stesků u nás i kolem nás, že to jsou lidé, normální lidé, nedostateční lidé, ba chybující lidé. Ano, vše půjde lépe, když i v těch nedostatečných a chybujících lidech kolem nás přijmeme Božího posla, kterému máme znovu a znovu dát svou důvěru, aby nakonec i o nás neplatil Markův výrok: „Ježíš se divil jejich nevěře.“

KŘESŤANSTVÍ JE ŽIVOTNÍ STYL

„Synu člověka, posílám tě k odpadlým Izraelitům.“ To není jen příkaz proroku Ezechielovi, to je situace každého kněze. Můžete se o tom přesvědčit, kdykoli se vydáte na zájezd po naší vlasti a můžete namířit kterýmkoli směrem, všude jsou kříže u silnic, Boží muka v polích, kapličky ve štítech domů, kostely, katedrály plné umění a krásy. To vše svědčí, jak zbožné byly minulé generace. Ale katedrály dnes zejí prázdnotou, leda že jimi procházejí turisté. Kostely zejí prázdnotou v bohatém řepařském kraji, prázdnotou na osídlené Šumavě, prázdnotou v průmyslových severních Čechách. Proč se český národ odvrací od Ježíšovy věci? Proč mnozí považují za dobré, že naše země nábožensky odumírá? Proč nevidí užitečnost náboženství, proč se jim jeví jako škodlivé?

Jedinou čestnou odpovědí je: Sami jsme tomu spolu vinni, my, křesťané. To my jsme udělali z Boha to, co není, a naši pokroucenou představu pak svět nepřijal. To my jsme udělali z Boha automat: vhod' korunu, vypadne bonbon; vhod' modlitbičku a splní se ti přání. Takový automat, takového Boha by svět ochotně přijal: kdekdo má své neduhy, které ho sužují. Kdekdo má nesplnitelné přání. Jenže ono se ukázalo, že Bůh je špatný automat: je to s ním složitější, než vhod' a vytáhni. Nechává Pavlovi jeho neduh a nabízí mu sílu, svou milost, aby

ho unesl. Ježíš žádá po svých krajanech víru, a protože ji nemají, zůstávají bez jeho pomoci.

Zde jsme u jádra dnešního evangelia: máme-li my a s námi celý nevěřící svět poznat útěšnou a zachraňující sílu víry v Ježíše, musíme tuto víru v sobě vzbudit a nacvičit. V každé trampotě místo planého naříkání, stěžování, fňukání a sebe litování, vzbud' v sobě velikou důvěru v Boha: „Bože vím, že tam, kde končí lidské možnosti, začíná silové pole pro tvé působení. Já si s tímhle nevím rady: předávám to tobě, nechávám to tvé prozřetelnosti. Já ti nebudu poroučet, jak to má dopadnout. Já ti důvěřuji, chci ve všem žít podle tvé vůle.“ To už není pověřivý Bůh, automat na modlitbičky, to je pak celý životní styl věřícího člověka, který je výsledkem tohoto postoje: Člověk houževnatě pracující, protože Boží pomoc mohu čekat, až já sám vyčerpám své lidské možnosti. Člověk klid'as, protože nemusí spoléhat jen na sebe a na lidi. Ví, že je součástí celého Božího vesmíru, Božího řádu. Když si osvojíme takovou víru, bude náš život pokojnější. A takovou víru svět ochotně přijme.

V ČEM JE SÍLA SLABÝCH

O krásné letní sobotě přilezla na okraj asfaltové silnice housenka. Chvilku se rozhlížela a pak se pustila přímo napříč silnicí. Šel tudy člověk. Maličko a už by ji zašlápl. Oba se zastavili, ale housenka se brzo dala znovu do pohybu. Člověk nad ní stál a uvažoval: „To je hotová sebevražda, lézt takovým pomalým tempem přes silnici. Kolik aut tu přejede, kolik lidí přejde, než bys přelezla. Tvá naděje na přežití je tu nepatrná. Zůstaň si pěkně na té straně silnice, kde ses narodila.“ Člověk obrátil větvičkou housenku od silnice a šel dál. „Na světě to mají dobré jen ti silní,“ říkal si. Těm slabým se vždycky vede zle, ať jsou to chlupaté housenky nebo lidé. Silný se prosadí všude. Je to tak už mezi dětmi, při hraní. Je to tak mezi dospělými při práci. Silní a mocní všude vynikají, malé a slabé sotva kdo vidí.“ Tak rozvažoval ten člověk na procházce. Ještě když se vracel z procházky, vzpomněl si na housenku. A víte, kde ji našel? Na druhé straně silnice, jak si klidně pochutnává na jakési bylině, která pro ni zřejmě byla ta pravá.

„Dokázala to,“ říká si člověk. „Čím to je, že někdy slabý dokáže velké věci?“ Pánu Ježíši se dnes jeho krajané také divili: „Takový tesař z vesnice, kde se to v něm vzalo?“ To je i otázka Pavlova v dnešním čtení: Jak dokáže slabý člověk udělat něco velikého? Dokáže to vůbec? V korintské křesťanské obci se zřejmě někteří křesťané začali nad Pavla vyvyšovat: oni jsou víc než on, oni jsou větší, protože mají zvláštní charismatické dary. Proto jsou větší apoštolé a lepší křesťané. Pavel na to nejdřív odpovídá, že měl také charismatické dary. Ale potom nad tím vším mávne rukou. To všechno moc neznamená. Nejde o to, kdo je větší. I slabý udělá veliké věci, když svou slabost přenechá Kristu a jedná v důvěře v Boha.

A tady jsme u otázky, která je důležitá pro každého z nás: V čem je síla pro nás, malé a slabé? Bylo by to přece na světě smutné, kdyby opravdu platilo, že významní jsou jen ti mocní a silní, my slabí že jsme bezvýznamní. Není to tak, říká svatý Pavel: Naše slabost nám může být i užitečná, chrání nás od pýchy. Naše slabost není překážkou, abychom žili bohatý a užitečný život. Aby Pavel dokázal, že to není jen pouhé mluvení, ale jeho osobní životní zkušenost, svěřuje se nám se svými soukromými starostmi. Byl vážně nemocen. Měl obavu, že v takovém stavu už nebude moci pro Boží království nic dělat. A tak prosil Boha, aby mu vrátil zdraví. Ale uslyšel Boží odpověď: „Právě v tvé slabosti se ukáže má síla.“

Tahle věta by měla být napsaná na stěnách nemocnic: „V tvé slabosti se má ukázat Boží síla.“ Tuhle větu bychom si měli my všichni, co často trpíme pocitem bezmoci a slabosti, vepsat hluboko do paměti: V mé slabosti se má ukazovat Boží síla. Bohu nezáleží na tvém zdraví, na tvé tělesné síle, na tvé učenosti, na tvé důležitosti: Bůh bere člověka do svých služeb podle svých měřítek. I malá housenka má svou šanci. Ne ve své síle, ne v čipernosti, ale v plánu Boží prozřetelnosti, v plánu Boží přírody. Každý člověk má také své místo v Božím plánu: „Stačí ti má milost,“ slyší Pavel v odpověď. Stačí, že v tvém životě je přítomen Bůh, žes od něho neutekl nevěrou, že se necháš inspirovat Duchem svatým. Milostí Boží jsme tím, čím jsme, ne pouze vlastními silami. Ani choroba nás nevykolejí z naší činnosti, pokud jsme zakořeněni v Bohu, pokud v Boha důvěřujeme. A zde je nabídka pro nás všechny, nabídka dnešního Božího slova:

Nemoci, trampoty, slabosti, bezmoci, potíže, to půjde s námi životem stále. Mnozí na to reagují beznadějí, ztrátou radosti ze života. Ty, křesťane, ty se svatým Pavlem upni svou důvěru na Boha: „Když poznávám svou slabost, právě tehdy jsem silný Boží silou,“ říká svatý Pavel v posledním verši dnešního čtení. Svatá Edita Steinová byla původně bojovná ateistka, zaujatá zvláště tvrdě proti křesťanství. Když se jí ptali, co rozhodlo o její konverzi ke katolické Církvi, řekla: „Měla jsem kolegyni, které náhle zemřel manžel brzy po svatbě. Měla jsem příležitost pozorovat, jak jí víra v Boha posilovala k unesení tohoto trápení.“ Dva výroky z dnešního Božího slova ať jsou oporou i pro naši životní cestu. Bůh říká: „V tvé slabosti ať se ukazuje má síla.“ Svatý Pavel říká: „Když prožívám svou slabost, právě tehdy jsem silný Boží silou.“

NEBUDEŠ SI MNE ZPODOBŇOVAT !

Pán Ježíš se diví nevěře svých krajanů. Prorok nazývá Izraelity odpadlíky, nevěrci, lidmi drzé tváře a zatvrzelého srdce. Jak vidí Pán Ježíš, jak vidí prorok Ezechiel asi naši víru? Dávní současníci proroka nebyli ateisté, oni v Boha věřili, jenom jejich představa o Bohu byla ve stálém pokušení modlárství, v touze mít boha viditelného, modlu. Svědčí o tom další znění prvního přikázání. Po příkazu: „Nebudeš mít jiného Boha kromě mne,“ následuje dovětek:

„Nezobrazuj si Boha zpodoběním něčeho, co je nahoře na nebi, nebo dole na zemi, nebo ve vodách v podzemí. Nebudeš se ničemu takovému klanět, ani tomu sloužit. Já Hospodin, tvůj Bůh, jsem Bůh žárlivě milující.“ (Dt 5,8-9)

Tento příkaz mají někteří křesťané, například pravoslavní a anglikáni, jako druhé přikázání Desatera. U nás, katolíků, zůstalo dozvukem prvního přikázání, ale ve zповědních zrcadlech po něm nenajdeme ani stopy. Neuděláš si modlu! Zákaz směřoval původně do pohanského světa, kde se stavěly sochy model, kde se věřilo, že božstvo je nejmocněji přítomno tam, kde stojí socha. Ale v zákaze zpodobování nejde jen o sochy model. Je to zákaz zpodobování i samotného Hospodina. Každý obraz Boha, který si vytvoří člověk, je omezením Hospodinovy velikosti. Bůh je větší, Bůh je jináčí. „Je-li tvůj Bůh mrtev, vezmi si mého!“ Tak to nosili napsané na tričkách příslušníci kteréší sekty na Západě.

Tak nějak naivní byly i nejprvnější představy člověka, když začal tušit, že nějaký Stvořitel a Pán je. Mysleli tenkrát, že každá rodina, každý rod má svého boha, že je tolik bohů, kolik je kmenů a později národů. Ještě v Bibli jsou ozvěny těchto sporů, zda je mocnější Baal Filištinů, nebo Jahve Izraele. Nebylo snadné pochopit, že je jen jeden Bůh, Pán celého světa, Stvořitel celého kosmu. My už víme, že je jeden Bůh. Ale nepraví bohové nejsou tak mrtví, jak se zdá, ani v srdcích věřících lidí. Nepraví bohové byli nejhoršími nepřáteli rodícího se křesťanství a jsou nejhoršími nepřáteli i křesťanství dnešního. Ten nejstarší nepravý bůh vznikl z člověkovy strachu. Je to bůh magie. Měl mnoho jmen: Baal, Moloch, ale vždy je týž: je to hrozivá, neurčitá, beztvářá moc, kterou si musíš naklonit obřady, oběťmi a zaklínáním. Víra v takového boha je skutečným opiem lidstva.

Pak jsou tu pohanští bohové jako Zeus, Dionýsos, Šiva a mnozí jiní, v nichž začalo svítat tušení o velikosti Stvořitele. V jejich stínu se zrodila moudrost Platónova a Buddhova, ale také bída, ponižování a vykořisťování člověka v indickém kastovníctví. I dnes musíme stále znovu kriticky přezkoumávat nové představy o Bohu. V našem myšlení, v naší představivosti začíná nebezpečí, že člověk opravdu zbožný bude celý život sloužit bohu, který je jeho modlou, jeho výtvorem. Musíme se například osvobodit od falešné představy Boha, který vše může. Boží všemohoucnost není totožná s představou jakéhosi světového super diktátora, který svévolně může dělat všechno, a je proto za všechno dění na světě odpovědný. Taková hrozná představa o Boží všemoci je kořenem moderního ateismu: jak věřit v Boha, který může zabránit zlu a neudělá to?

Ve svém Synu se nám Bůh představil ne jako všemocný Diktátor, který vládne silou, ale jako bezmocné Dítě, které získává láskou. Jako ten, který se v pokušení na poušti výslovně vzdává použití své moci a násilí. Jako ten, který nepoužívá násilí ani na kříži, když ho chtějí zabít. Musíme se osvobodit i od falešné představy boha mstitele a hlídače, který stále sleduje člověka, aby ho mohl potrestat nemocemi, trápením, smrtí a peklem; který křížem navštěvuje ty, které miluje. Musíme se osvobodit od představy boha, podobného duchu z

Aladinovy lampy. Přivoláš ho modlitbičkou, když ho potřebuješ, aby ti pomohl složit zkoušku, vyhrát spor či válku. Měli bychom tu ještě mluvit o mnoha falešných představách, například o podobě boha sentimentálního, sladkobolně kýčovitého pánbíčka. Měli bychom mluvit o modlách ateistů neboť modly Státu, Strany, Lidu, Národa, Peněz a Sexu lze uctívat i bez víry v Boha. Náboženství tu nahrazuje Ideologie té či oné strany. Naše generace zažila na své kůži hrůzy takovéto modloslužby.

Kdo nenalezne pravého Boha, zbožší si cokoli. Kdo se nenaučí modlit, povýší na meditaci snění vyvolané drogou. Křesťan se může uchránit otroctví modloslužby, když naslouchá, co o svém Otci říká jeho Syn. Ale všimněme si dobře: Biblické obrazy Boha nás nevedou k poznání Boha, vedou nás k setkání s Ním, ke společenství s živým Bohem. Bůh Bible má Ježíšovu tvář. Představme si ho obrazem milence. O moci a bezmoci milence vypovídá nejlépe ona pohádka o mocném králi, kterého poslouchalo množství vojáků, poddaných, sluhů a služebných. Ten král se zamiloval do pastýřky. Jako zamilovaný nemohl použít násilí, aby ho také milovala. K čemu mu byla moc? Vždyť milovat lze jen ve svobodě. Tak to platí i mezi Bohem a člověkem. Evangelia nás uvádějí do vesmíru lásky. U každého člověka Bůh riskuje odmítnutí: člověk se může Boží lásce uzavřít. Může kolem sebe stavět pekelné hradby zloby, kterými se uzavírá před vanutím Ducha lásky. Proto je ve světě tolik zla, že tolik lidí se Bohu brání, aby skrze ně působil. Proto pláče milující Ježíš nad milovanými Jeruzalémy světa.

Když si tak uvážíme, ke kolika falešným představám může vést mluvení o Bohu, nedivíme se, že velcí světci nabádali, abychom se místo mluvení o Bohu učili raději mlčení před Bohem. Abychom se k Bohu blížili spíše srdcem a zážitkem než rozumem. A zážitek děláme ne ve vědeckých laboratořích, tam je místo pro experimenty, zážitky děláme ve svém životě. V pohlížení, v nazírání, tehdy, když zažijeme dotek otcovské Boží lásky. Když uvidíme v jeslích či na kříži živého bratra Ježíše. Když se otevřeme vanutí Boží inspirace a hlasu svědomí. V prvním přikázání nejde jen o to, abychom nevěřili pověrám a nezapalovali lampičky modlám. Jde i o to, abychom stále korigovali své dětinské a falešné představy o Bohu. A především jde o to, abychom uvěřili v jednoho Boha, Otce lidumilného a žili bez bázně a ve svobodě. Abychom přijali za učitele svého života Ježíše Krista a drželi se jeho slova. Abychom se otevřeli Božímu Duchu a žili pokojně, v pravdě a lásce Božích dětí.

Říká se vyznání víry.

Přímluvy

Pán Ježíš zažil také pocit bezmoci, jako jej známe my. Také jemu se často nedařilo, o co usiloval. Proto jej prosme o pomoc s důvěrou, že nás chápe, že nám rozumí:

Povolej mladé, aby tě následovali, v moci Ducha svatého hlásali evangelium a sloužili lidem na cestě spásy.

Za všechny, kteří se snaží hlásat kolem sebe křesťanství, aby nepropadli malomyslnosti, ale mysleli na podobenství o rozsévači.

Za lidi, kteří trpí pocitem slabosti a bezmoci, ať se učí důvěře v Boží Prozřetelnost.

Za všechny, kdo byli pokřtěni a křesťansky vychováváni, aby si zachovali srdce otevřené pro vanutí Božího Ducha.

Za všechny, kdo propadli dojmu, že křesťanství je zbytečné a nepotřebné, aby našli člověka, na němž by uviděli krásu křesťanské existence živě.

Za lidi, kteří neměli náboženské vyučování, aby našli věřící přátele a kamarády.

Za nás všechny, abychom se příliš nelitovali, když nejsme uznávanými proroky ve svém domově.

Za ty, kteří jsou dlouho nemocní, ať se svatým Pavlem hledají sílu v Bohu.

Nekonečný Bože, ty ses nám přiblížil v Ježíši Kristu. V něm poznáváme tebe, on je nám učitelem života. Děkujeme ti za to a chválíme tě na věky věků. - Amen.

Cyklus C:

Uvedení do 1. čtení

V dnešním starozákonním čtení užívá prorok obrazu města Jeruzaléma. Pro venkovany, pastýře a rolníky, jakými tehdy byli Izraelité, bylo město představou bezpečí: mělo pevné hradby, jaké oni kolem svých vesnic neměli, bylo to místo pracovní i životní pospolitosti mnohých, zatímco oni žili roztroušeni po krajině. Prorokova představa města, to je dnes naše společenství Církve, naše pospolitost farní rodiny, jak se tu o nedělích scházíme.

Nebo:

Doba exilu už pominula, ale přesto stále ještě nepřichází vytoužená obnova města. Je živá skepse vůči Boží všemohoucnosti, vůči jeho zásahu. Těm, kdo doufají proti vší naději, je určeno zaslíbení: Jeruzalém bude městem prosperity a radosti, Bůh bude utěшитelem.

1. ČTENÍ Iz 66, 10-14c *Hle, přivalím na něj blaho jako řeku.*

Čtení z knihy proroka Izaiáše.

Plesejte s Jeruzalémem, jásejte nad ním,
všichni, kdo ho milujete,
radujte se s ním, radujte se,

všichni, kdo jste nad ním naříkali,
abyste sáli do sytosti
z prsu, který utěšuje,
abyste pili s rozkoší
ze zdroje jeho slávy.
Neboť tak praví Hospodin:
„Hle, přivalím na něj
blaho jako řeku,
jako rozvodněný potok
slávu národů.
Budete sát, ponesou vás na zádech
a na klíně vás budou laskat.
Jako matka utěšuje svého syna,
tak já vás potěším,
v Jeruzalémě naleznete útěchu.
Uvidíte to a vaše srdce se zaraduje,
jak tráva vypučí vaše kosti.
Hospodinova ruka se ukáže na jeho služebnících.“

Slyšeli jsme slovo Boží.

Žl 66,1-3a.4-5.6-7a.16+20

Odp.: Jásejte Bohu, všechny země!

Jásejte Bohu, všechny země, - opěvujte slávu jeho jména, - vzdejte mu velkolepou chválu! - Řekněte Bohu: Jak úžasná jsou tvá díla!

Odp.

Ať se ti koří celá země, ať ti zpívá, - nechť opěvuje tvé jméno. - Pojd'te a pozorujte Boží skutky: - podivuhodně jednal s lidmi!

Odp.

Moře proměnil v souš; - suchou nohou přešli řeku, - proto se radujme v Bohu! - Vládne svou mocí navěky.

Odp.

Pojd'te, slyšte, všichni bohobojní, - chci vyprávět, co prokázal Bůh mé duši. - Bůh bud' veleben, - že neodmítl mou prosbu, - že mi neodňal svou lásku.

Odp.

Uvedení do 2. čtení

Svatý apoštol Pavel píše v listu Galaťanům, že občanem nového Božího města, nového Jeruzaléma Církve, se může stát každý člověk, domácí i přesporní, jen když se nechá vést po cestách života moudrostí evangelia, kterému tu společně nasloucháme.

Nebo:

Svatý apoštol Pavel nechce žádnou jinou chloubu než Kristův kříž, výraz největší slabosti v lidských očích, ale ve skutečnosti jedinou příčinou spásy. Jedině Kristův kříž totiž může zbořit to, co je staré, a darovat světu nový život, který spočívá v pokoji a smíření: vždyť právě skrze kříž se lidé usmířili s Bohem a mezi sebou navzájem.

2. ČTENÍ Gal 6,14-18 *Na svém těle nosím znamení, že náležím Ježíšovi.*

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Galat'anům.

Bratři a sestry!

Ať je daleko ode mě, abych se chlubil něčím jiným než křížem našeho Pána Ježíše Krista, kterým je pro mě ukřižován svět a já světu. Vždyť ani obřízka nic není, ani neobřezanost, ale nové stvoření.

A na všechny, kdo se v jednání budou řídit touto zásadou, ať přijde pokoj a milosrdenství, totiž na pravé Boží Izraelity.

A pro budoucnost ať mě už nikdo s těmi věcmi neobtěžuje! Vždyť já na svém těle nosím znamení, že náležím Ježíšovi.

Milost našeho Pána Ježíše Krista ať je s vámi, bratři a sestry! Amen.

Slyšeli jsme slovo Boží.

ZPĚV PŘED EVANGELIEM Kol 3,15a.16a

Aleluja. Ať ve vašem srdci vládne Kristův pokoj; -
nauka Kristova ať je u vás ve své plné síle. Aleluja.

Uvedení do 3. čtení

Evangelium nás dnes staví před požadavek nespolehat v životě jen na peníze, nespolehat jen na lidi, ale spolehat především na Boha. A být kdykoli ochoten ve jménu Boží lásky jít pomoci bližnímu.

Nebo:

Typické pro Lukáše je rozeslání nejen Dvanácti, ale také ostatních sedmdesáti dvou. Důvodem tohoto rozeslání je nedostatek dělníků na vinici Páně. A požadavky na tyto učedníky jsou jasné: mírnost, chudoba, mírumilovnost, skromnost, zájem o chudé a o zvěstování království. Dále tito učedníci nemají podlehnout skleslosti z odmítnutí: To jediné, na čem záleží, je patřit Bohu.

EVANGELIUM Lk 10,1-12.17-20 *Váš pokoj na něm spočine.*

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Pán ustanovil ještě jiných dvaasedmdesát učedníků, poslal je před sebou po dvou do všech měst a míst, kam chtěl sám přijít, a řekl jim:

„Žeň je sice hojná, ale dělníků málo. Proste proto Pána žně, aby poslal dělníky na svou zeň. Jděte! Posílám vás jako ovce mezi vlky. Nenoste měšec, ani mošnu, ani opánky. S nikým se cestou nepozdravujte.

Když někde vejdete do domu, napřed řekněte: ‚Pokoj tomuto domu!‘ Bude-li tam člověk hodný pokoje, spočine na něm váš pokoj, jinak se vrátí k vám. V tom domě zůstaňte a jezte a pijte, co vám dají, protože dělník má právo na svou mzdu. Nepřecházejte z domu do domu! Když přijdete do některého města a přijmou vás tam, jezte, co vám předloží, uzdravujte tamější nemocné a říkejte jim: ‚Přiblížilo se k vám Boží království!‘ Když přijdete do některého města, a nepřijmou vás, vyjděte do jeho ulic a řekněte: ‚I ten prach, který se nám ve vašem městě přichytil na nohou, vám tu strásáme. To si však pamatujte: Přiblížilo se Boží království!‘ Říkám vám: Sodomě bude v onen den lehčeji než takovému městu.“

Dvaasedmdesát učedníků se vrátilo a s radostí řekli: „Pane, dokonce i zlí duchové se nám podrobují ve tvém jménu!“ Odpověděl jim: „Viděl jsem satana padnout jako blesk z nebe. Dal jsem vám moc šlapat na hady, štíry a přemáhat všechnu nepřítelovu sílu a vůbec nic vám nebude moci uškodit. Ale radujte se ani ne tak z toho, že se vám podrobují duchové, spíše se radujte z toho, že vaše jména jsou zapsána v nebi.“

Slyšeli jsme slovo Boží.

NABÍDKA POKOJE

Lidský svět je od počátku dějin světem nepokojným, plným násilí, zloby a nenávisti. A do tohoto lidského světa vstoupil Ježíš se svou nabídkou pokoje. Dnešní Boží slovo je ve všech čteních neseno touto nabídkou pokojné lidské životní cesty. Starozákonní perikopa vyžaduje dobré uvedení, aby se přemostila vzdálenost od posluchače po exilu k posluchači dnešnímu. Jako tenkrát i dnes je tu únava, malomyslnost, stress stále se zmenšujícího stádečka věrných. A do té situace zní prorokovo pozvání k radosti. Není to jen povrchní apel: usmívej se, i když je ti zle, jako figura na reklamě. Uvádí se pádný důvod k radosti: Nejsi sám. Bůh je tu. Bůh věrný a dobrý. Chce vstoupit do tvého života, chce do něj vnést plnost pokoje a požehnání. Měj odvahu důvěřovat mu, uvěř. Začni se dívat očima víry a sám uvidíš znamení Boží přítomnosti, zažiješ dary Boží lásky.

Útěšný obraz prorokův „Jako matka utěšuje své dítě, tak já vás potěším,“ patří bezpochyby k nejkrásnějším větám Písma svatého. Ale pozor: v myslí dnešního člověka je slovo útěcha slepené se slovem laciná. Pravá útěcha vyžaduje pravdivý pohled. Nezastírá, neumenšuje trápení, nehýří slovy, ale ukazuje smysl trápení a pomáhá z něj ven. Je posláním Ježíšovy Církve vést ze zármutku a malomyslnosti k radosti a důvěře. K listu Galaťanům nám říkají

exegeté, že je to první novozákonní text, který rozvíjí teologii kříže. Svátý apoštol Pavel objevuje v Kristovu kříži smysl našich křížů a zkoušek. Trápení, zkoušky, jsou Pavlovi víc, než asketické cvičení, víc než příležitost k osvědčení normálních kvalit. I víc, než prosté napodobení Pána Ježíše: On trpěl, já musím také trpět. Kříž je to jediné, čím se může člověk chlubit, protože jen ten činí novým stvořením, jen ten je branou jeho nové existence, účasti na životě Zmrtvýchvstalého. Jen lidé osvědčení ve zkouškách života jsou schopni tvořit nový lid.

Dnešní evangelium si starší posluchači zvykli spojovat s kázáním o kněžských povoláních. „Nic pro mne,“ signalizuje podvědomí, „to se týká kněží a případných kandidátů kněžství mezi námi.“ Koncilní důraz na všeobecné kněžství musíme v myslích křesťanů teprve upevňovat. Druhým kamenem úrazu může být u přemýšlivých posluchačů výzva k chudobě. Budou to brát jako blouznivý idealismus, který se nemíní vážně, a který ani kazatel nemíní doopravdy. Vždyť zámožnost kazatele a bohatost kostela neodpovídá požadavkům evangelia. Hned po skončení kázání se leckde vyhrnou ze zákristie sběrači peněz. Brojením proti mamonu se nevystihne smysl Ježíšových příkazů. Podstatný je tu požadavek, nespoléhat jen na hmotné prostředky, ale spoléhat na Boha. Ducha chudoby prokáže ten, kdo všech věcí užívá ke službě všem. Mít nejen pro sebe, ale i pro jiné, jako Pán Ježíš. Ježíš byl zcela člověkem pro jiné. Tak nějak lze vyjádřit podstatu křesťanské chudoby. To je ta cesta ze šílenství boje o více majetku a víc moci k pokojné službě všeho všem.

JSME JEŽÍŠOVI VYSLANCI

Pán Ježíš posílá před sebou své učedníky do měst i míst, kam chce sám přijít. Tak jsme si to četli v evangeliu a nijak nás to nevzrušilo: Je to vypravování o tom, co Pán Ježíš dělal, když žil mezi lidmi, něco, co se stalo už kdysi dávno, to se mne osobně netýká. Jenže pozor: jako celé evangelium, i toto není jen vyprávění o lidech dávných, o událostech, které se dávno staly. Je to i vyprávění o současné době, je to o mně, je to o tobě, je to o každém člověku. Každého člověka Pán Ježíš posílá, aby byl jeho učedníkem, jeho apoštolem, aby byl vyslancem jeho pokoje, a každý jím je, ať chce nebo nechce, buď dobrým nebo špatným. Buď jsme vyslanci pokoje a přinášíme lidem kolem sebe pokoj, nebo jsme nositeli nepokoje, zmatků a zlosti, kudy chodíme.

Řidič autobusu se málem srazil se splašeným automobilistou. Rozčílí ho to a tak se rozkřičí na starší paní, která na zastávce pomalu nastupuje. Teď je rozzlobena zas ta paní, a když přijede do rodiny syna, hned po příjezdu nešetrně vytkne snaše, že by se za tak špatné knedlíky měla stydět. Snacha ztratí klid a zahrne výčitkami přicházejícího manžela. Muž to nemůže poslouchat a odejde z domu do hospody. Tam přebere a vrací se s křikem domů. Děti se tím křikem probudí a vyděsí, nevyspí se a druhý den dostanou ve škole špatnou známku. Jistě na tomto příkladu porozumíte, jak se zlo řetězí. Nejen v atomech vznikají

řetězové reakce, které jsou ničivé, i mezi lidmi se zlo řetězí: zlost plodí zlost, zlo se vtěluje od člověka k člověku do stále nových podob, vše hezké ničí, kazí lidské vztahy, narušuje pokoj a řád v člověku i ve světě.

Uvaž to: nejde jen o to, žes řekl někomu neurvalé, nespravedlivé či zlé slovo. Máš zodpovědnost nejen za toho, koho jsi zarmoutil, ale i za další celý řetěz zla, který si uvedl do pohybu. Rozsévát zlo po světě je lehká práce. Zlo se plemení snadno jako plevel, jako kopřivy. Ale dobro a pokoj jsou bylinky choulostivé a jemné. Ty se musí rozsévát vytrvale, protože většina semen se neujme. To se jednou v kterémsi farnosti připravovala mládež na přijetí svátosti biřmování. A když slyšeli od kněze, že křesťan je až tenkrát pořádný křesťan, když je vyslancem Kristova pokoje, začali uvažovat, že by tedy s dobrým dílem měli začít hned. Je u nás hromada starých lidí a nikdo na ně nemá čas. Bábinky do hospody nejdu, dědové stát spolu před kostelem nemohou, bolí je nohy. Pozveme je, aby po mši zůstali v kostele. Pod kůrem vzadu jsou židle, uděláme kruh, posedí si tam, popovídají, i zaspívají bychom jim něco mohli.

„Já umím upéci makový závin, uděláme čaj, pohostíme je, projevíme jim tak úctu.“ A tak si to ti mladí nadšeně vymýšleli, jak udělají starým lidem radost. „Ale to je musíme navštívit a pozvat, bývají často nemocní, třeba zrovna nebudou v kostele, když to pan farář bude ohlašovat. Půjdeme po chalupách po dvou a navštívíme všechny osobně.“ Při příští schůzce biřmovanců byla nálada tatam. „Nám hned první děda řekl mezi dveřmi, že na schůze nechodí, a zabouchl dveře.“ „Nám zase řekla babička: Co to povídáte, já neslyším! A byli jsme také vyřizení.“ „Nám mladí ani nepustili do dveří, že ať dáme dědovi pokoj.“ Že není snadné být vyslancem Kristovy lásky, to poznali ti mladí. Co tedy dělat? Hodit flintu do žita? To ne. Zkusíme to znovu. Kam nás nepustí napíšeme dopis. Pan farář vyřídí naše pozvání ještě jednou v kostele. Znovu uvážíme, koho navštívíme.

A výsledek? Po začátečních rozpacích se dědouškům a babičkám beseda zalíbila. A když se rozcházeli domů, řekli si: Proč bychom čekali, až nás zase pozve mládež? Když mají ve městech kluby důchodců, my si také můžeme v našem kostelíčku po mši pobesedovat. Sejdeme se zase, každou první neděli v měsíci, aby se nám to dobře pamatovalo. Nakonec jim pan farář nabídl k besedám farní sál. A tak v té farnosti nastala také řetězová reakce dobra. Je to tak, všichni jsme jak atomový reaktor: buď vytváříme řetězové reakce zla, nebo jsme vyslanci Ježíšova pokoje, vyslanci Ježíšovy lásky. Říkejme si to tak každé ráno při vstávání o těchto prázdninách, říkejme si denně při ranní modlitbě: Pane Ježíši, ať jsem dnes všude, kam přijdu, vyslancem tvého pokoje.

POSLÁNÍ DVAASEDMDESÁTI

Nevím, zda se vám při naslouchání dnešnímu evangeliu vedlo jako mně, ale na první poslech mi to celé vyprávění vždy připadalo vzdálené a dnešní době cizí. Člověk se nad tím musí pořádně zamyslet, aby mu došlo, co to má

společného s naším dnešním životem. Pokusme se tedy o to zamyšlení. Nejprve se tam říká: „Pán ustanovil ještě jiných 72 učedníků a poslal je před sebou do všech měst a míst, kam chtěl sám přijít.“ Říká se tu, že hlásání Ježíšova evangelia není jen záležitostí oněch dvanácti profesionálů, ale i dvaasedmdesáti dalších. Proč zrovna dvaasedmdesát? Židé znali v tehdy známém světě 72 různých národů. Nemínil se tu tedy číselný údaj, ale všeobecnost poslání: ke všem národům světa mají jít Ježíšovi učedníci. Všechny mají učit, jak si žít pěkně.

A tak se to také stále děje. Od člověka k člověku jde poznání Ježíšova učení. Nejen na stránkách Bible, ale především na chování a jednání křesťanů poznávají noví lidé krásu evangelia. My všichni jsme takoví putující Ježíšovi vyslanci, misionáři. A všimněte si: u těch prvních 12 apoštolů jsou uvedena jména. U těch dalších 72 jména nejsou. Proč? Protože tam patří jména naše. Jména všech křesťanů i jméno tvé. A kam nás Pán Ježíš posílá? Do světa, kde lidé dychtivě čekají, co jim o Božím království povíme? Ne. Pán Ježíš říká: „Posílám vás jako ovce mezi vlky.“ Za to, že chodíte do kostela a žijete křesťansky, budou se vlčí lidé vám děti ve škole i nám dospělým v práci posmívat. Budou vám zazlívát, že nevyjete s vlky. Že se denně snažíte žít pokojně, přátelsky, jako Boží beránci.

A pak je tu třetí věta evangelia: „Neberte si na cestu velká zavazadla, nespolehejte na moc peněz.“ Teď si možná myslíte: „Ale tohle už doopravdy v dnešní době nejde. Copak dnes pořídíš bez peněz, jak budeš žít bez majetku?“ Ale už při prázdninovém výletě poznáš, oč lépe se jde tomu, kdo nevěleče těžký batoh, kdo si jde jen tak nalahko. Podobně moudří lidé vědí, že v životě není nejdůležitější mnoho mít, ale spíš dobře být. Pán Ježíš nedal učedníkům na cestu žádné spořitelní knížky, to je fakt. Jde to tak i dnes? Nejde, říkáš si a mne to tak také napadá. A přece, v hloubi srdce cítíme všichni, že Pán Ježíš má přesto pravdu. Peníze nejsou všechno. Na konci dnešního evangelia jsme slyšeli, jak se učedníci s radostí vraceli k Pánu Ježíši. Jak mu vypravovali, co cestou zažili. Jak je Pán láskyplně vítal a staral se, aby si odpočinuli.

Tak je to dodnes. I my se každou neděli vracíme ze svého putování světem sem, k Pánu Ježíši, do společenství učedníků. I my tu v modlitbě projevujeme Pánu, co jsme za tento týden zažili. I my tu nasloucháme v evangeliu Pána, jako mu naslouchali učedníci. I my s ním stolujeme v hostině svaté večeře. I my si tu odpočíváme. I my nakonec znovu slyšíme poslání na cesty pokoje: „Jděte ve jménu Páně.“ Druhé tisíciletí, které budovalo civilizaci vědy a techniky už skončilo, třetí tisíciletí má za úkol vybudovat civilizaci lásky. To je jednou větou vyjádřený cíl a úkol, především pro nás, křesťany. Tak si to připomeňme každou neděli na konci mše svaté. K výzvě: „Jděte ve jménu Páně,“ si dopovězme, že máme budovat kolem sebe civilizaci lásky.

ZAČÍNÁJÍ DOVOLENÉ

Minulou neděli jsem vám, děti, přál radostné prázdniny, a radil jak na to, aby byly radostné a křesťanské. Dnes bych rád popřál zase vám, dospělým, radostnou dovolenou, ať už ji máte, nebo se na ni chystáte. Když jsem se před lety chystal, podobně jako dnes, mluvit o křesťanském pohledu na dovolenou na venkově, řekl mi jeden: „Takové kázání si nechte, až budete mezi měšťáky, ti rádi lenoší. Já si беру kus dovolené na žně, kus na vybírání brambor, a když ještě něco zbude, končím dovolenou na řepě. Nám tu raději pěkně kažte o Pánu Bohu.“ Musel jsem mu povědět, že právě proto považuji za moc důležité právě jemu kázat o dovolené, aby pochopil, že odpočívání není lenošení, a že stálé honění není bohumilé. Copak není už v Písmu svatém, že i Pán Bůh sedmý den odpočíval, copak se právě o ďáblu neříká, že čert nikdy nespí? Chci vás proto dnes všechny vyzvat, abyste si dovolenou udělali. I když vy, stařenky, nepojedete ani k moři ani do hor, přece jen si udělejte i vy doma dovolenou tím, co vlastně dovolenou tvoří: dovolenou od starostí, dovolenou od neklidu a honění.

Dobrá věc je změna pobytu o dovolené, ale nic nepomůže, když vláčíš všude s sebou uzel stálých starostí a myšlenek. Nebudeš dobře spát ani v sebekrásnějším prostředí, když sotva ulehneš a hned ti v hlavě spustí starý mlýnek: „To jsem měl tenkrát udělat jinak! To jsem tenkrát měl povědět takhle!“ Francouzský poustevník Charles Péguy si do svého deníku v africké poušti zapsal: „Pán Bůh má rád lidi, kteří dobře spí.“ Takoví, kteří sotva lehnou, hned začnou stále dokola mudrovat, co měli a co neměli udělat, a nemohou se z toho vymotat, ti to nedělají správně ani křesťansky. Když ti svědomí připomene nějakou chybu, polituj, uznej a hned to předej Božímu milosrdenství. Řekni si, že zítra budeš jednat moudřeji, a pak se klidně vyspi, abys zítra moudřejší byl. Ten je milý Bohu, kdo usíná v Božím náručí, jako dítě usíná v náručí matky, s pocitem bezpečí.

Myslíš, že Pán Bůh považuje tvé pošetilosti a hříchy za tak důležité, aby se jimi s tebou pořád jen obíral, přepočítával je a registroval? Když už chceš Bohu před spaním něco nabídnout, pak ať je to víc, než lítost nad rozlitým mlékem. Ať je to raději perlička poděkování. Když už chceš něco sečítat, pak raději, kolik dárků jsi dnes od Boha dostal. Víc se Bohu líbíš, když se raduješ nad Božími dary, než když truchlíš nad svými nezdary. A kdyby tě ze starého zvyku trápily i dnes večer místo spaní tvé staré záležitosti, pak se k nim jednoduše obrať zády. Tak se ti bude dobře spát: zády ke včerejšku, tváří k zítřku: k tvému a Božímu, radostnému zítřku. Radostný zítřek! Kdo z nás, kdo z lidí by ho nechtěl, ale proč se nám nedaří? Myslím, že to dobře vystihl v tichu pouště právě ten Péguy: Málo důvěřujeme Bohu, proto se málo umíme smát, proto máme málo porozumění pro humor vůbec.

V jedné staré selské chalupě je na trámu vyřezán nápis, čísi životní zkušenost pro poučení potomků: „Dělal jsem si v životě moc starostí a většina se ukázala jako zbytečná.“ Minulá křesťanská století znala ne sedm, ale osm hlavních hříchů: ten osmý byl truchlivost, ustaranost, zakaboněná mysl. A měli

také přísloví: „Blázna poznáš podle toho, že se buď směje pořád, nebo že se nesměje vůbec.“ Přeji vám tedy na dovolenou dobré spaní, dobrou náladu, radostné srdce a smysl pro humor. Člověk se smyslem pro humor je ten, kdo dovede lidem prominout, že jsou hloupí jinak, než on sám. Poděkujme tedy při dnešní bohoslužbě Bohu za dar smíchu a poprosme o dar dobrého spaní.

Říká se vyznání víry.

Přímluvy

Poprosme teď společně Boha, dárce a udržovatele našeho života:

Bože, dal jsi nám dvojí řeč: řeč rozumu, to jsou naše slova a řeč srdce, to je náš úsměv. Ať obojí řeči moudře užíváme.

Prosíme Pána za nová kněžská a řeholní povolání: Dej, aby i z našich rodin vycházeli noví kněží a jejich pomocníci.

Ať je nám křesťanství víc, než jen plněním povinností: ať je životem v pokojné důvěře v Boží Prozřetelnost nad námi.

Ať děti, které teď mají prázdniny, poznají, že jsi a že v tobě mají dobrého Otce.

Ať děti, které měly špatné vysvědčení, nezmalomyslní, ale začnou po prázdninách s novou chutí.

Ať děti, které mají dobré vysvědčení, nezpyšní a učí se o prázdninách být dobrými pomocníky svým rodičům.

Ať si naši učitelé o prázdninách zotaví nervy, obnoví trpělivost a smysl pro humor.

Ať otcové a maminky o prázdninách lépe poznají své děti a důvěrněji se s nimi sblíží.

Ať si my všichni užijeme pěknou dovolenou a letní pohodu.

Bože, děkujeme ti, žes našemu životu dal tak krásný účel: žít v pokoji a radosti a nést tvůj pokoj mezi ty, kteří v tebe ještě nevěří. Chraň naše děti od nebezpečí špatných kamarádů, chraň nás všechny od neštěstí a úrazů. Dej nám svého Ducha, abychom uměli žít podle příkladu Ježíše Krista, našeho Pána. - Amen.

Nebo:

Modleme se teď za sebe i za svět, neboť i my jsme poslání lidem hlásat, že se přiblížilo Boží království. Volejme společně:

Za služebníky Církve, jejichž úkolem je hlásání evangelia.

Za ty z nich, kteří jsou odmítáni a setkávají se s nezájmem.

Za pokoj, blaho a spásu všech lidí.

Za ukončení válek a smíření rozbrojů.

Za nemocné a trpící, osamocené a malomyslné a za všechny, kdo potřebují útěchu.

Za ty, kdo se v naší farnosti a v našich rodinách starají o předávání víry mladé generaci.

Za sebe a za všechny věřící v Boha, ať je náš život naplněn pokojem, milosrdenstvím a radostí.

Pane, přijmi tyto prosby jako projev naší starosti o celý svět, zvláště o lidi, ke kterým ty sám chceš přijít se svou pomocí a spásou. Tobě buď sláva na věky věků. - Amen.

MODLITBA NAD DARY

Slavíme, Bože, oběť tvého Syna a prosíme tě: dej, ať nás tato oběť očistí a den ze dne nám dává sílu, abychom svým životem směřovali k nebi. Skrze Krista, našeho Pána. - Amen.

PREFACE 6. PRO NEDĚLE V MEZIDOBÍ

První dary Ducha jako závdavek vzkříšení k věčnému životu

V: Pán s vámi.

O: I s tebou.

V: Vzhůru srdce.

O: Máme je u Pána.

V: Vzdávejme díky Bohu, našemu Otcí.

O: Je to důstojné a spravedlivé.

Vpravdě je důstojné a spravedlivé, dobré a spasitelné, svatý Otče, všemohoucí, věčný Bože, abychom ti vždycky a všude vzdávali díky. Neboť v tobě žijeme, pohybujeme se a jsme, a láska, kterou nás každodenně naplňuješ, je v nás počátkem života věčného; vždyť ty nám dáváš téhož životodárného Ducha, skrze něhož jsi Ježíše vzkřísil z mrtvých; v něm máme naději, že i my z mrtvých vstaneme. A proto nyní, vždycky a navěky chceme zpívat píseň o tvé slávě, a se všemi nebeskými zástupy voláme:

Svatý, svatý, svatý...

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ ŽI 34,9

Okuste a vizte, jak je Hospodin dobrý, blaze člověku, který se k němu utíká.

Nebo: Mt 11,28

Pojďte ke mně, všichni, kdo se lopotíte a jste obtíženi, a já vás občerstvím, praví Pán.

MODLITBA PO PŘIJÍMÁNÍ

Pomáhej nám, Bože, ať nepromarníme veliké dary, které jsme od tebe přijali, a ať tě nikdy nepřestaneme chválit. Skrze Krista, našeho Pána. - Amen.

K ZAMYŠLENÍ A

V evangeliu svatého Matouše jsme se dnes stali svědky Ježíšovy modlitby. Je to vlastně požehnání, projev chvály a obdivu nebeskému Otcí. Za těmi prostými slovy se neukrývá nic učeného, umělého, ani vymyšleného. Je to spontánní, Duchem svatým inspirovaná chvála Boha. Tryská plynule ze srdce Božího Syna, Dítěte zcela okouzleného svým Otcem a jeho podivuhodnými skutky. Ptejme se sami sebe, zda všechno, co dnes a kdykoli Bůh činil a činí, pro nás a skrze nás, je předmětem našeho obdivu a jásotu? Pokud jsme unavení, obtíženi, modlíme-li se neradi a málo, protože nám to připadá zbytečné a složité, pak Ježíšovo naléhavé pozvání platí právě nám; ano, opravdu jsme zváni k setkání s Bohem! Ať je Pán vždycky veleben i skrze nás!

K ZAMYŠLENÍ B

Zkušenost s odmítáním Božího slova je součástí poslání proroka Ezechiela, apoštola Pavla i samotného Ježíše, slyšeli jsme o tom dnes. Nedůvěra a lhostejnost vůči Božím výzvám, tvrdá a nepřátelská reakce na ně, jsou součástí projevů lidské svobody. Dostali jsme moc Boha a jeho slovo svobodně odmítnout a pohoršovat se nad ním. A přesto potřebujeme vlastní život konfrontovat s jeho slovem, slyšet je vhod i nevhod. Žádný není schopen vnútit Boha a jeho království druhým lidem, ba ani sobě samému. I když vlastní nedůvěru ospravedlnujeme, zůstává s ní navždycky spojený nepokoj v našem nitru: možná je to všechno pravda. Nevěřící stejně jako věřící, každý svým způsobem, sdílejí jak pochybnosti, tak i víru. Máme ještě daleko větší moc: svobodným rozhodnutím přijmout Boha a jeho lásku do svého života a obdivovat jeho úžasné dary.

K ZAMYŠLENÍ C

Prorok Izaiáš zvěstuje jásot a radost nad tím, že se Hospodinova ruka ukáže na jeho služebnících. Vybízí k obdivu Božího jednání. Svatý apoštol Pavel v dopise Galatánům přeje milost našeho Pána Ježíše Krista všem pravým Božím Izraelitům, kteří nespolehnají pouze na vnější rituály, ale přijali celou pravdu o Kristu, tedy i jeho kříž. Ježíš v evangeliu svěruje při rozeslání dvaasedmdesáti učedníkům svůj pokoj: Když někde vejdete do domu, napřed řekněte: „Pokoj tomuto domu!“ Upřímný jásot, pravá radost, pokorný obdiv, Boží milost a Kristův pokoj. Jak se k nim stavíme a jak je žijeme my tam, kde se projevuje moc Boží, nikoli naše, tam, kde je přítomen kříž, i tam, kde úkol je veliký a my se při pohledu na něj cítíme slabí?